

Bakırda katma değer için izabe tesisleri kurulmalı

İstanbul Sanayi Odası (İSO), bakır üretimi ve ihracatını yeşil üretime ve dijital dönüşüme uyum halinde katma değeri yüksek ürünler geliştirerek artırmak amacıyla İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) iş birliği ve Kocaeli Sanayi Odası ile İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği katkılarıyla Ulusal Bakır Zirvesi düzenledi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'in açılış konuş-

masını yaptığı zirve, İTÜ Rektörü Prof. Dr. Hasan Mandal, Kocaeli Sanayi Odası ile İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) yöneticilerinin katılımıyla İTÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. İTÜ ev sahipliğinde gerçekleştirilen Bakır Zirvesinin açılışında konuşan İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, birçok sektör açısından kritik bir hammadde

olan, özellikle otomotiv, enerji, beyaz eşya ve elektronik gibi katma değerli **sanayilerde** önemli bir bileşen olarak kullanılan bakırın **sanayideki** stratejik öneminin her geçen gün daha da arttığına dikkat çekti. Bahçivan, "Uluslararası standartlarda mamul üretebilen, piyasa ve talep koşullarına uyum gücü yüksek firmamızın yer aldığı bu sektörde Türkiye, büyüyen coğrafyalara yakınlığının yanı

sıra teknik bilgi ve deneyimi ile küresel değer zincirlerindeki dönüşümden pay almaya adaydır. Bununla birlikte, ülkemizde izabe tesislerinin yetersizliği, bakırın ne yazık ki işlenmeden yurtdışına gönderilmesine ve ülkemizde kalması gereken katma değerini yurt dışına transfer edilmesine neden olmaktadır. Bu nedenle lojistik olarak elverişli yerlere yeni izabe tesisleri kurulmalıdır" dedi.

Bakırda katma değer için daha fazla izabe tesisi şart

MERVE YİĞİTÇAN

Geleceğin kritik metali olarak adlandırılan bakırda Türkiye'nin bugünü ve geleceğini masaya yatırmak amacıyla için ilk Ulusal Bakır Zirvesi düzenlendi. İstanbul Sanayi Odası (İSO), Kocaeli Sanayi Odası (KSO), İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) ve İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) işbirliği ile düzenlenen zirvenin açılışında konuşan İSO Başkanı Erdal Bahçivan, otomotiv, enerji, beyaz eşya ve elektronik gibi katma değerli sanayilerde önemli bir bileşen olarak kullanılan bakırın sanayideki stratejik önemini her geçen gün arttığına dikkat çekti. İSO'nun "Bakır ve Bakır Alışmaları Sanayi İmalat Sanayi" sektör raporuna göre, güneş paneli, rüzgar tribünü ve elektrikli otomobillerde 2020 yılın-

Ulusal Bakır Zirvesi'nde konuşan İSO Başkanı Erdal Bahçivan, Türkiye'de izabe tesislerinin yetersizliği nedeniyle, bakırın işlenmeden yurtdışına gönderildiğine dikkat çekerek "Bu nedenle lojistik olarak elverişli yerlere yeni izabe tesisleri kurulmalı" açıklamasını yaptı.

da 2 bin 200 ton bakır kullanılmışken, bu rakamın 2025 yılında 6 bin 700 tona, 2030 yılında ise yaklaşık 20 bin tona ulaşmasının beklendiğini hatırlatan Bahçivan, "Uluslararası standartlarda mamul üretebilen, piyasa ve talep koşullarına uyum gücü yüksek firmalarımızın yer aldığı bu sektörde Türkiye, büyüyen coğrafyalara yakınlığının yanı sıra teknik bilgi ve deneyimi ile küresel değer zincirlerindeki dönüşümden pay almaya adaydır. Bununla birlikte, ülkemizde izabe tesislerinin yetersizliği, bakırın ne yazık ki işlenmeden yurtdışına gönderilmesine ve ülkemizde kalmaması gereken katma değerini

yurt dışına transfer edilmesine neden olmaktadır. Bu nedenle lojistik olarak elverişli yerlere yeni izabe (ergitme) tesisleri kurulmalıdır" diye konuştu.

Bakır enstitüsü önerisi

Bakır sektörünün sadece ham madde olarak değil, aynı zamanda katma değerli ürünlerin geliştirilmesiyle de ülke ekonomisine katkı ve istihdam yaratma potansiyeline sahip olduğuna dikkat çeken Bahçivan, şöyle devam etti: "Yüksek saflıkta bakır üretimi, daha verimli işleme teknolojileri ve geri dönüşüm süreçlerinin geliştirilmesi, bu alandaki rekabet gücünü artıracaktır. Ayrıca, yer-

li teknolojilerin geliştirilmesi ve üniversite-sanayi iş birliği kapsamında yürütülecek ortak araştırmalar ve açılacak ortak araştırma laboratuvarları, sektöre yetenekli insan kaynağı kazandırırken inovasyon ekosisteminin güçlenmesine katkı sağlayacak; bu iş birlikleri, sektörün Ar-Ge teşviklerinden daha etkin yararlanmasını ve projelerin hızla hayata geçirilmesine imkan tanıyacaktır. Bu noktada, bakır sektörüne yönelik teknoloji ihtiyaçlarının belirlenmesi, Ar-Ge faaliyetlerinin yürütülmesi, gerekli insan kaynağının yetiştirilmesi ve sektörün uluslararası kuruluşlarda temsil edilmesi için enstitü benzeri bir yapılanma faydalı olacaktır. Bunun da en doğru adresi İTÜ. Üniversitelerdeki akademik bakış açısının, sanayinin ticari tecrübesiyle buluşması, ülkemiz rekabet gücünün artırılması için kritik bir öneme sahip."

■ Tecdelioğlu: Londra Metal Borsası'na kote depolar için sona yaklaştık

İDDMİB Başkanı Çetin Tecdelioğlu, dünyada bakır üretiminde milyon tonların konuşulduğunu, Türkiye'deki üretimin ise bin tonlar olarak telaffuz edildiğini belirterek, Türkiye'nin bakır konusunda katma değer yaratmada geride kaldığını belirtti. Tecdelioğlu, "İşte bu yüzden daha çok türün işlenmez, ürünlerimizi daha fazla katma değerli hale getirmemiz gerekiyor. Ancak bakır zor bir metal. Bakır üretimi çok zor bir işlem ve ülkemizde bakır üretilmesi mümkün değil, kolay bir

şekilde elimizin altında olması ve en önemlisi bakırın stratejik maden statüsüne alınması için de ihracatçıları birliği olarak çalışmalar yürütüyoruz. Girişimlerimizi Cumhurbaşkanlığı, bakanlıklar ve tüm kurumlarımız nezdinde sürdürüyoruz. Bu girişimlerin sonucunda bu metale daha kolay ulaşılabilmesini ve en önemlisi de Londra Metal Borsası'na kote lojistik merkezlerin Türkiye'de açılmasını amaçlıyoruz. Artık son düzleşme geldiğimiz inaniyoruz" diye konuştu.

■ Uzak coğrafyalara açılabilmek için Eximbank'ın açılımı yapması gerekli

Zirvede görüştüğümüz İDDMİB Başkan Yardımcısı Sevgür Arslanpınay, devlet politikası olarak bakırın stratejik mineral kabul edilip bütün programlara dahil edilmesini büyük bir başlangıç olarak gördüklerini belirterek, "Bakır ihracatını, katma değer ve birim fiyatını artırarak yükseltmek için birtakım farklı desteklere de ihtiyaç var. Öncelikle ihracat piyasasında ezber bzmak lazım. Evet, Avrupa Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı. Buraya ihracata devam edelim

ama farklı coğrafyalara da muhakkak gitmeliyiz. Bu noktada ihracat alacak sigortası önemli. Bununla ilgili Eximbank'ın elini rahatlatacak, daha fazla risk almasını sağlayacak açılımlar yapılması gerekebilir. Özellikle Afrika bölgesinde ve yakın coğrafyalara yönelik daha fazla imkanlar sağlanmalı. Türkiye'nin Avrupa'nın yaptığı anlaşmalarla taraf olamaması bizim bu bölgelerde gümrük duvarına takılmamıza yol açıyor. Burada bir güncelleme olursa ihracatımız da Afrika'ya artacaktır" dedi.

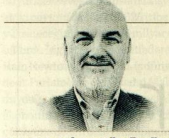
■ "Bakır hurda ithalatına yönelik ihtisas gümrükleri oluşturulabilir"

İSO Meclis Üyesi ve İDDMİB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Kaya, bakırın kritik bir maden olduğuna dikkat çekerek, bakır ana hammaddesinin Türkiye'den temininin önemine vurgu yaptı. Madencilik konusunda atılacak bazı adımlar ve sektöre verilecek destekle Türkiye'nin kendi hammaddesini yurtdışından temin edebileceğine işaret eden Kaya,

"Türkiye'nin üretimi karşısında tüketimi çok daha fazla. Hurda bakır ithalatında birtakım regülasyon sorunları olabiliyor. Etrafımızda hurda açısından zengin ülkeler var. Bu hurdanın Türkiye'ye getirilip katma değer katılarak ihraç edilmesi Türkiye'nin menfaatinde. Bu noktada bakır hurdanın ithalatına yönelik ihtisas gümrükleri oluşturulabilir" diye konuştu.

Yaşanan yüksek enflasyonda iş dünyasının payı var mı?

EKONOMİDE GÖRÜNÜM
Burak Arzova
burak.arzova@mbc.com.tr

23 Ekim 2024 tarihinde gerçekleşen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Ekim ayı toplantısında İSO Başkanı Erdal Bahçivan'ın konuşması bence son dönemlerde iş dünyası tarafından seslendirilen en doğru mesaj niteliği taşıyan söylemlerden biriydi.

Elbette katılmadığım noktalar var. Onları biraz sona saklayacağım ama söylediklerinden katıldıklarıyla başlamak isterim.

Sayın Başkan "...yaşanan enflasyonun, son 20 yılda tüketici alışkanlıklarının değişmesinden dolayı geçmişte yaşananlardan çok daha farklı olduğunu..." belirtiyor ki buna katılmak mümkün değil.

Nas ekonomisinin temellerini oluşturan seri faiz indirimlerinin başladığı Eylül 2021 Merkez Bankası kararlarını takip eden fiyat artış hızını savatağı Ukrayna'da bile görmedik. 20 yılda tüketim alışkanlıkları da değişirken dünyada üretim teknikleri de değişti. Biz maalesef içinde enflasyon, kur, faiz üçgeni içinde debelenirken Dünyanın üretim merkezi Çin planlı ekonomisi ile üretimde verimlilik artışını sağladı, Çin'de son yirmi yılda yaşananlar muazzam.

Bunları bizim sanayicimizin, iş adamımızın bilmemesi, görmemesi mümkün değil ancak bu dönüştürücü bizler içinde ne kadar sağlıklıydık belki bunun da tartışılması gerekiyor. Bugün elbette bu dönüşümü hemen sağlamayız ama Türkiye'de ciddi bir verimlilik sorunu var. Bunun daha sık gündeme taşınması gerekiyor.

İSO Başkanı Bahçivan, hem geçtiğimiz dönemlerde hem de bugün çözümümüz politika hatası dediği ancak benim düşünceye göre bilinçli bir politika tercihi olan Nas Ekonomisi kararlarını sürekli eleştirdi. Ya da belki ben çok onun sesini duydum.

Ancak tüm iş dünyası için aynı şeyleri söyleyebilmek mümkün mü diye biraz geriye dönüp arşiv çalışması yaptım.

Bakın karşına neler çıktı. Hatırlayalım hemen: 18 Mart 2021 tarihinde içeriden gelen tüm baskılara karşılık Merkez Bankası fiyat istikrarını sağlamak adına politika faizini yüzde 17'den yüzde 19'a çıkarma kararı almıştı.

19 Mart 2021 tarihinde Yeni Şafak Gazetesi manşetine **"Bu Operasyonu Kimin Adına Çektiniz?"** sorusunu tam sayfa olarak kamuoyuna duyurmuştu.

Gazete ayrıca *"Dünya, ekonomideki faiz etkisini azaltmaya çalışan Türkiye'de Merkez Bankası, 83 milyon sesine kulak tıkayarak faizi yüzde 17'den yüzde 19'a çıkardı. Piyasa beklentisinin bile üzerinde yapılan 200 baz puanlık müdahale, ekonomik gereklerle izah edilemeyen bir faiz artışı oldu. Merkez Bankası'nın Türkiye'nin büyümesini frenleyecek bu operasyonu kim veya kimler adına ve hangi amaçla çektığı merak edildi."* diye sormuştu.

Peki, iş dünyası temsilcileri bu karara karşı nasıl tavr almışlardı? Bakın neler olmuş.

Dönemin MÜSİAD Başkanı aynı gazetede ki yer alan yorumunda;

Yapılan faiz artışının beklentilerin üzerinde olduğunu belirterek, "Başta gıda ve emtia olmak üzere küresel piyasalardan kaynaklanan fiyat artışlarının Mer-

kez Bankası'nın etki alanının dışında kalması sebebiyle, enflasyonla mücadelenin yalnızca politika faizi enstrümanı ile sürdürülmesinin yeterli olmayacağı kanaatindeyiz. Önden yüklemeli faiz artışının piyasa beklentilerinin oldukça üzerinde bir düzeyde gerçekleşmesiyle, bundan sonra atılacak adımların iş dünyasının yatırım hesabi ve borç yapılandırması adına nasıl bir seyir izleyeceğini görmek gerekecektir" demişti.

Dönemin ASKON Başkanı;

"Yatırma ve harcamalara ihtiyacımız olduğu bir ortamda faiz artışı yaşananları canımız yakıyor. Ülke olarak istihdamın artması, ekonomi çarklarının hızlanması açısından yatırım ve harcamalara ihtiyacımız var. Faizler yukarı yönde olduğu sürece yatırım ve harcama ortamından bahsetmek çok zor. Birçok sektör bu kardan olumsuz etkilenecektir. İnşaatçı binaların, otomotivci otomobillerini satamaz. Hane halkı ve küçük esnaf pandemi döneminde sıkıntı çekiyor. Yatırım yapmak isteyen de riske girmeyi tercih etmeyip cazip faizle kolayca kaçmayı tercih eder." yorumunda bulunmuştu. Dönemin ASRIAD Başkanı ise; "Bu faiz oranları serbest piyasalarda yüzde 25'lere dayanacaktır. Bu rakamlarla hiç kimsenin yatırım yapması, kredi kullanması ve geleceğe dönük risk alması söz konusu olamaz. Tam aksine bu durum, ciddi bir durağanlık getirecektir. Yüksek faizlin yüksek bedel ödemek anlamına gelir" demişti.

Sonrasında Naci Ağbal görevden alınıp yerine Prof. Dr. Şahap Kavcıoğlu atanmıştı. Ekonomi politikaları da bu atamayla değişti. Şahap Kavcıoğlu önderliğindeki seri faiz indirimi esas alan para politikası uygulamalarına İSO, TÜSİAD Başkanları ve hatta TOBB Başkanı bile karşı çıkmışlardı. Ama iş dünyasından bir bütünlük görmedik o zamanlarda.

O nedenle Sayın Bahçivan'ın; "Ancak sanayi sektörü bu dönemde sorunun kaynağı kendisi olmadığı halde büyük bir bedel ödüyor. Üstelik dünyadaki ekonomik durum da bize maalesef dış pazarlara açılm ile toparlanma imkânı vermiyor" sözlerine kusmen katılmam mümkün.

Belki İstanbul Sanayi Odası temsilen değil ancak iş dünyasının büyük bir kısmı o gün o garip uygulamalara itiraz etmeyip, sessiz kaldıkları ve dayatılan para politikasını eleştirmeyip kabullendikleri için bugün yaşanan sorunun kaynağı. Kimse kusura bakmasın.

Sanayicilerin çok fazla sorunu var. Bunları çok kez dile getirdim. Elimden geldiğince dile getireceğim. Kendileri bu sorunları dile getirmek istediklerinde Ankara'da dinlenmediklerinden şikâyetçi. Ekonomi yönetiminin kendilerini duymadığını ifade eden çok. Ve hatta "ucuz kredi döneminde çok para kazandığımız şimdi boşuna ağlamayın" diye kendilerine cevaplar verildiğini de söylüyor bir kısmı. Bilemem doğru mu yanlış mı ama bana söylenenler bu şekilde.

Sayın Bahçivan'ın hiç katılmadığım söylemi ise **"2025-2027 Orta Vadeli Program'da ortaya konan hedefler tutarlı bir stratejiyi ortaya koydu"** tespiti.

Orta Vadeli Program'da tutarlı hiçbir şey yok. Bunu zaten daha önce yazmış ve tam bir hayal kırıklığı olduğunu söylemiştim.

Bir soru sorarak bitireyim bu haftayı

Kendi şirketlerinde çalışanları böyle bir plan ortaya koysalar o planı ne yaparlar?

ÖNERİ - YORUM Şeref Oğuz seref.oguz@nbe.com.tr

Borçluyu korurken, alacaklıyı batırma

Yapışkan yüksek enflasyonun kaçınılmaz sonuçlarından biri de nakit akışı bozulmasıdır. Hele ki kriz zamanlarında nice sağlam şirket, nakde muhtaç olduğunda bunu karşılayamadığı için yok olmuştur. İşler kötüleşince "iflas korkusu" başlar. Bu da borçlu alacaklı arasında zincirleme reaksiyonu tetikler.

İş ahlakı zedelenince, finansal güçlük çekenler zora girer ve ödeme-leri aksar. Ancak sorun; hali vakti yerinde olanların da "kimse ödemiyo, ben de ödemeyeyim" anlayışına sapsularıdır. İflası kim ister? Üretimin devam etmesi, işçilerin ekmeğ teknesini kaybetmesi, elbette arzu edilesi bir şey değildir.

KONKORDATO İFLASTAN ÖNCEKİ SON ÇIKIŞ
Öncelikle iflas ile konkordato farkını ortaya koyalım... İflas; borçlunun artık borçlarını ödeyememesi halidir. Konkordato; herhangi bir sebeple işleri bozulan ve ödeme güçlüğü çeken iyniyetli borçluları koruma amacı güder. İflas ile tamamen bitersin, konkordato ile borçlarını yeniden yapılandırırın.

Konkordato hem mali durumu kötü olan borçluları hem de alacaklılarını korumayı amaçlar. Bir bakıma iflasa sürüklenen şirketin tutunacağı son daldır. İstenir ki şirket zor durumu atlatsın, iflas ederse alacaklıları da mağdur olacağından, elinden tutup kaldırarak faaliyeti sürsün, borcunu ödesin.

İKİ SORU İKİ CEVAP / Stratejiye dair...

■ **Konkordato kararını kim verir?**
Burada dikkat edilmesi gereken, konkordato kararlarının nasıl verildiğidir. Alacaklısından kaçmak için mi yoksa zordaki şirketini tutup borçlarını ödemek için mi olduğu kritik noktadır. Kararların mahkemede yeterli teknik inceleme yapılmadan alelacele alındığı endişesi had safhada...

■ **İflastan kaçınma yolu mudur?**
Evet. Tam da budur ancak hileli konkordato başvuruları da çok sık rastlanan durumdur. Konkordato kararı alan şirketler borçlularına karşı korunurken, alacaklılar için herhangi bir önem yok. 700 güne çıkan tasdik kararları ciddi mağduriyet yaratıyor, sulistimaller, zincirleme iflasları tetikleyebiliyor.

not

KONKORDATO SADECE FİNANS VE KAMUDA GEÇERLİ OLSUN AMA TİCARİ ALACAKLAR KAPSAM DIŞI KALSIN

Bu öneri, İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan'dan geldi. Önemli bir ikaz... Söylediği, konkordatonun salgın hale gelmesi ve bunların bir kısmının iflasa dönüşme riskine dair hayati uyan niteliğinde... "Gün geçmiyor ki farklı farklı sektörlerden yeni konkordato haberlerini almayalım." Piyasadaki nakit sıkışıklıkları artarak devam ederken, konkordato alan bir kısmının gelecek aylarda iflaslara dönüşmesi ve zincirleme etkilerle ekonominin geneline yayılması ağır bedellerle sonuçlanabilecek. Bu konuda tehlike sinyallerini almaya başlayınca Bahçivan bunu gündem yaptı: "Konkordato sadece finans ve kamu kurumları için geçerli olsun ama ticari alacakların konkordato da

kapsam dışında kalmasını şiddetle öneriyorum. Aksi takdirde yaşatalım diye konkordato imkânı vermiş olduğumuz firmanın birbirine bağlı yüzlerce ticari alacaklısını da çok zor durumda bırakmış oluruz." "Çünkü bir şirketi kurtaralım derken, daha da çaresiz duruma düşecek onlarca şirket gerçeğiyle yüzleşebiliriz. Onun için bir an evvel yasal düzenlemenin yapıp bu gerçeğin hareketle, bu tatsız uygulamadan da geri dönüşün mutlaka olmasını beklemekteyiz." Domino etkisi gibi bir şey bu... Erdal Bahçivan'ın uyarısı son derece yerinde... Adeta "Er Ryan'ı Kurtarmak" filmindeki gibi, 1 kişiyi kurtarayım derken koca askeri bölüğü feda etmenin, aklı da vicdanı da ekonomisi de yoktur.

"Bakırda katma değer için izabe tesisler kurulmalı"

İstanbul Sanayi Odası (İSO), bakır üretimi ve ihracatını yeşil üretime ve dijital dönüşüme uyum halinde katma değeri yüksek ürünler geliştirerek artırmak amacıyla İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) iş birliği ve Kocaeli **Sanayi Odası** ile İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği katılımlarıyla Ulusal Bakır Zirvesi düzenledi. Zirve, İTÜ Rektörü Prof. Dr. Hasan Mandal, Kocaeli **Sanayi Odası** ile İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) yöneticilerinin katılımıyla gerçekleştirildi. Zirvenin açılışında konuşan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, **İSO**'nun "Bakır ve Bakır Alaşımları **Sanayi** İmalat **Sanayii**" sektör raporuna göre, güneş paneli, rüzgar tribünü ve elektrikli otomobillerde 2020 yılında 2 bin 200 ton bakır kullanılmışken, bu rakamın 2025 yılında 6 bin 700 tona, 2030 yılında ise yaklaşık 20 bin tona ulaşmasının beklendiğini ifade etti. Türkiye'de izabe (cevheri ayırma süreci) tesislerinin yetersizliğinin, bakırın ne yazık ki işlenmeden yurt dışına gönderilmesine ve Türki-

ye'de kalması gereken katma değer yurt dışına transfer edilmesine neden olduğunu belirten Bahçivan, "Bu nedenle lojistik olarak elverişli yerlere yeni izabe tesisleri kurulmalıdır" dedi. Bahçivan, bakır sektörüne yönelik teknoloji ihtiyaçlarının belirlenmesi, Ar-Ge faaliyetlerinin yürütülmesi, gerekli insan kaynağının yetiştirilmesi ve sektörün uluslararası kuruluşlarda temsil edilmesi için enstitü benzeri bir yapılanmanın gerekli olduğunu da sözlerine ekledi.

"Lojistik merkezleri konusunda son düzlükteyiz"

Türkiye'nin bakır ihtiyacının neredeyse tamamını ithalat yoluyla karşılandığını ifade eden İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracat-

çıları Birliği (İDDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu ise "Ancak bunları işleyerek milyarlarca dolarlık ihracat yapıyor, yani katma değer sağlıyor. Buradaki problem ise ham madde dışa bağımlı olmak. Şu anda bu sorunun çözümü için temaslarımızı sıklaştırdık. Cumhurbaşkanlığı, ilgili bakanlıklar ve kamu kurumları ile ihracatçı birlikleri olarak temas halindeyiz. Son düzliğe girdiğimize inanıyoruz. Bu girişimlerin sonucunda bakıra daha kolay ulaşılabilmesini ve en önemlisi de Londra Metal Borsası'na kote lojistik merkezlerin Türkiye'de açılmasını amaçlıyoruz. Böylece ham madde konusunda bağımsızlığımızı yakalayarak, üretimi artırıp ihracatımızı geliştirebileceğiz" dedi.

FOTOĞRAF: AA

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Türkiye'de bakır kullanımının 2030 yılında yaklaşık 20 bin tona ulaşması beklenmektedir. Bu rakamlar bile bakırın yakın gelecekte sanayimiz için önemini ortaya koymak için yeterlidir." dedi.

Türkiye'de bakır kullanımının 2030 yılında 20 bin tona ulaşması öngörülüyor

iSO, yeşil üretime ve dijital dönüşüme uyum halinde katma değeri yüksek ürün geliştirerek bakır üretiminde ihracatı artırmak ana hedefiyle Ulusal Bakır Zirvesi'ni, İTÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde düzenledi. Ekinlikte konuşan Bahçivan, küresel rekabetin her geçen gün daha zorlu hale geldiğini belirterek, **sanayi** sektörünün, sürdürülebilir ekonomik büyümenin ve toplumsal kalkınmanın temel unsuru olarak öne çıktığını söyledi. **Sanayi** ve üretimin temel girdilerinden birinin ham madde olduğunu, **sanayide** metal ham madde denilince akla ilk gelen ürünler arasında bugünkü etkinliğin konusunu oluşturan bakır ve bakır alaşımlarının yer aldığını anlatan Bahçivan, insanlığın kullandığı ilk metallerden biri ve ilk alaşımın komponenti olmasının bakırın kadim bir malzeme haline getirdiğini, birçok sektör açısından kritik ham madde olarak da stratejik önem taşıdığını aktardı, Bahçivan, şöyle devam etti: "Bakır, özellikle otomotiv, enerji, beyaz eşya ve elektronik gibi katma değerli **sanayilerde** kritik bir bileşen. Enerji altyapısı, yenilenebilir enerji ve elektrikli araç teknolojileri gibi geleceğe

yönelik yatırımların çoğalmasıyla, bakırın **sanayideki** önemi her geçen gün artmaktadır. **İstanbul Sanayi Odası** olarak 2022 yılında yayımladığımız Bakır ve Bakır Alaşımları **Sanayii İmalat Sanayii** sektör raporuna göre, Türkiye'de güneş paneli, rüzgar tribünü ve elektrikli otomobillerde 2020 yılında 2 bin 200 ton bakır kullanılmışken, bu rakamın 2025 yılında 6 bin 700 tona, 2030 yılında ise yaklaşık 20 bin tona ulaşması beklenmektedir. Bu rakamlar bile bakırın yakın gelecekte **sanayimiz** için önemini ortaya koymak için yeterlidir. İşte bu noktada, bugün kamu, STK ve **sanayi** temsilcileri, değerli akademisyenler ve öğrencilerimizle bakır sektörünün geleceğini değerlendirmek üzere bir araya gelmiş olmayı çok anlamlı buluyorum."

"Türk bakır sektörü küresel ölçekte önemli bir konuma sahiptir. Rafine bakır üretim kapasitesinde ve tüketimde dünyada ilk 10 ülke arasında yer alan sektör, net ithalatçı konumuna rağmen otomotiv, beyaz eşya, inşaat gibi temel ihracatçı sektörlerde girdi olarak kullanılması nedeniyle ülkemizin katma değerine dolaylı yoldan çok önemli katkı sağlamaktadır." değerlendirmesini yapan Bahçivan, şunları

kaydetti: "Uluslararası standartlarda mamul üretebilen, piyasa ve talep koşullarına uyum gücü yüksek firmalarımızın yer aldığı bu sektörde Türkiye, büyüyen coğrafyalara yakınlığının yanı sıra teknik bilgi ve deneyimi ile küresel değer zincirlerindeki dönüşümden pay almaya aday. Bununla birlikte, ülkemizde izabe tesislerinin yetersizliği, bakırın ne yazık ki işlenmeden yurt dışına gönderilmesine ve ülkemizde kalmaması gereken katma değerini yurt dışına transfer edilmesine neden olmaktadır. Bu nedenle gerek kendi bakırımızı gerekse başka ülkelerin bakırını işlemek üzere lojistik olarak elverişli yerlere yeni izabe tesisleri kurulmalıdır."

Bahçivan, küresel ticaretin dinamiklerini değiştiren yeşil ve dijital dönüşüm açısından bakıldığında bakır sektörünün bu alanda riskleri kadar avantajlarının da olduğunu gördüklerini vurguladı. Bakırın, yapısı gereği performans kaybı olmadan tekrar geri dönüştürülüp kullanılabilen birkaç ham maddeden biri olduğunu, yenilenebilir enerjideki yoğun kullanımı ve yeşil dönüşüm açısından avantaj sunduğunu ifade eden Bahçivan, bununla birlikte sektörün su kul-

lanımı, atık üretimi ve sera gazı emisyonları gibi çevresel risklerle karşı karşıya bulunduğu dikkati çekti. Bahçivan, "Bakır sektörü, sadece ham madde olarak değil, aynı zamanda katma değerli ürünlerin geliştirilmesiyle de ekonomimize katkı ve istihdam oluşturma potansiyeline sahip. Sektör hem yerel hem de küresel ekonomide önemli bir rol üstlenmiş durumdadır." diye konuştu.

Sektörün küresel rekabette öne çıkmasında AR-GE ve inovasyon çalışmalarının önem taşıdığına altını çizen Bahçivan, yüksek saflıkta bakır üretiminin daha verimli işleme teknolojileri ve geri dönüşüm süreçlerinin geliştirilmesiyle bu alandaki rekabet gücünü artıracığını, yerli teknolojilerin geliştirilmesi ve üniversite **sanayi** işbirlikleri yoluyla endüstriyel uygulamalarda daha yenilikçi çözümlerle kullanılarak sektöre önemli katma değer sağlayacağını dile getirdi. Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü: "AR-GE çalışmalarını ve inovasyon projelerinde üniversitelerle işbirliği yapmak, sektöre hem bilgi transferi sağlayacak hem de yeni teknolojilerin uygulanabilirliğini hızlandıracaktır. Üniversite **sanayi** işbirliği kapsamında yürütülecek ortak ara-

ştırmalar ve açılacak ortak araştırma laboratuvarları, sektöre yetenekli insan kaynağı kazandırırken inovasyon ekosisteminin güçlenmesine katkı sağlayacak; bu işbirlikleri sektörün AR-GE teşviklerinden daha etkin yararlanmasına ve projelerin hızla hayata geçirilmesine imkan tanıyacaktır. Bu noktada, bakır sektörüne yönelik teknoloji ihtiyaçlarının belirlenmesi, AR-GE faaliyetlerinin yürütülmesi, gerekli insan kaynağının yetiştirilmesi ve sektörün uluslararası kuruluşlarda temsil edilmesi için enstitü benzeri bir yapılanma faydalı olacaktır. Bunun da en doğru adresinin İstanbul Teknik Üniversitemiz olacağı görüşündeyim. Yüksek katma değerli ürünlerin üniversitemizdeki bilgi birikiminin ürüne dönüştürülmesi ile ortaya çıkabileceğinin bilincindeyiz. Üniversitelerdeki akademik bakış açısının, **sanayinin** ticari tecrübesiyle buluşması, ülkemizin rekabet gücünün arttırılması için kritik bir öneme sahip. Bu çerçevede ülkemizin en önemli üniversitelerinden olan İTÜ ile Türkiye **sanayi** sektörünün yüzde 40'ını temsil eden **İstanbul Sanayi Odasının** öncü bir rol üstlendiğini söyleyebiliriz." ●İSTANBUL-AA

Türkiye bakırda stratejik bağımsızlığa hazırlanıyor

İDDMİB Yönetim Kurulu Başkanı Tecdelioğlu, “Türkiye bakır ihtiyacının neredeyse tamamını ithalat yoluyla karşılıyor. Ancak bunları işleyerek milyarlarca dolarlık ihracat yapıyor, yani katma değer sağlıyor. Buradaki problem ise ham maddede dışa bağımlı olmak” dedi.

EKONOMİ SERVİSİ

Otomotivden savunma sanayine, makine üretiminden beyaz eşyaya kadar tüm sektörlerin ana ham maddesi konumunda olan bakırın Türkiye’de lojistik merkezleri için son düzlüğe girildi. İstanbul’da düzenlenen Ulusal Bakır Zirvesi’nde konuşan İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu, “Türkiye bakır ihtiyacının neredeyse tamamını ithalat yoluyla karşılıyor. Ancak bunları işleyerek milyarlarca dolarlık ihracat yapıyor, yani katma değer sağlıyor. Buradaki problem ise ham maddede dışa bağımlı olmak. Şu anda bu sorunun çözümü için temaslarımızı sıklaştırdık. Cumhurbaşkanlığı, ilgili bakanlıklar ve kamu kurumları ile ihracatçı birlikleri olarak temas halindeyiz. Son düzlüğe girdiğimize inanıyoruz. Bu girişimlerin sonucunda bakıra daha kolay ulaşılabilmesini ve en önemlisi de Londra Metal Borsası’na kote lojistik merkezlerin Türkiye’de açılmasını amaçlıyoruz. Böylece ham madde konusunda bağımsızlığımızı yakalayarak, üretimi artırıp ihracatımızı geliştirebileceğiz.” dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Kocaeli Sanayi Odası (KSO), İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) ve İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) iş birliği ile Ulusal Bakır Zirvesi düzenlendi. Açılış konuşmalarını KSO Meclis Üyesi Hayrettin Çaycı,

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkan Vekili ve İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan ve İTÜ Rektörü Hasan Mandal’ın gerçekleştirdiği etkinlikte İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sevgir Arslanpay ve İDDMİB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Kaya moderatör olarak yer aldı. Sektörün tüm paydaşlarını bir araya getiren etkinlikte, katma değeri yüksek ürün geliştirme, bakır üretiminde ihracatı artırma, yeşil üretime uyum ve bakır sektöründe Ar-Ge ve inovasyon konuları ele alındı.

Dünyada bakır üretiminde milyon tonlar konuşulduğunu, Türkiye’deki üretimin ise bin tonlar olarak telaffuz edildiğini ifade eden Çetin Tecdelioğlu, Türkiye’nin bakır konusunda katma değer yarat-

mada biraz geride kaldığını belirtti. Tecdelioğlu, “İşte bu yüzden daha çok ürün işlememiz, ürünlerimizi daha fazla katma değerli hale getirmemiz gerekiyor. Ancak bakır zor bir metal. Diğer taraftan da bakır parasal olarak güçlü bir metal. Bakır üretimi çok zor bir işlem ve ülkemizde bakır üretimi yok denecek kadar az. İthalata dayalı olarak ihtiyaç karşılanıyor. Türkiye’nin yıllık ihtiyacı da 400 bin ile 500 bin ton arasında. Bu ithalata dayalı ham maddenin kolay ulaşılabilir olması, kolay bir şekilde elimizin altında olması ve en önemlisi bakırın stratejik maden statüsüne alınması için de ihracatçıları birliği olarak çalışmalar yürütüyoruz. Girişimlerimizi Cumhurbaşkanlığı, bakanlıklar ve tüm kurumlarımız nezdinde sürdürüyoruz. Bu girişimlerin sonucunda bu metale daha kolay ulaşılabilmesini ve en önemlisi de Londra Metal Borsası’na kote lojistik merkez-

lerin Türkiye’de açılmasını amaçlıyoruz. Artık son düzlüğe geldiğimize inanıyoruz.” diye konuştu.

Bakır olmadan otomotiv, beyaz eşya, makine, savunma sanayi gibi elektrige bağlı tüm sektörlerin faaliyetlerine devam edemeyeceğini dile getiren Çetin Tecdelioğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: “Onun için bakırımızı ciddi anlamda işleyeceğiz, kendi ihtiyacımızı karşılayacağımız bir hale getirmemiz gerekiyor. Türkiye’de de arz güvenliği sorunu var. Alüminyum, bakır gibi ürünler olmadan üretim olmuyor. Eğer bu malzemeler Türkiye’de stratejik olarak kolay ulaşılabilir olmazsa dünyada ya da ülkemizde yaşanacak sorunlarda işletmelerimizi devam ettiremeyiz. LME depoları ile arz güvenliği sorununu ortadan kaldırıp, milyarlarca dolarlık üretim ve ihracat gerçekleştiren tüm sektörlerin de ihtiyaçlarını garanti altına alacağız.”

Bakırda yerli lojistik merkez hamlesi

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), Kocaeli Sanayi Odası (KSO), İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) ve İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) iş birliği ile Ulusal Bakır Zirvesi düzenlendi. Sektörün tüm paydaşlarını bir araya getiren etkinlikte, katma değeri yüksek ürün geliştirme, bakır üretiminde ihracatı artırma, yeşil üretime uyum ve bakır sektöründe Ar-Ge ve inovasyon konuları ele alındı.

Burada konuşan İDDMİB Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu, dünyada bakır üretiminde milyon tonlar konuşulduğunu, Türkiye'deki üretimin ise bin tonlar olarak telafuz edildiğini ifade etti, Türkiye'nin bakır konusunda katma değer yaratmada biraz geride kaldığını belirtti.

'SON DÜZLÜĞE GELDİĞİMİZE İNANIYORUZ'

Tecdelioğlu, "İşte bu yüzden daha çok ürün işlememiz, ürünlerimizi daha fazla katma değerli hale getirmemiz gerekiyor. Ancak bakır

zor bir metal. Diğer taraftan da bakır parasal olarak güçlü bir metal. Bakır üretimi çok zor bir işlem ve ülkemizde bakır üretimi yok denecek kadar az. İthalata dayalı olarak ihtiyaç karşılanıyor. Türkiye'nin yıllık ihtiyacı da 400 bin ile 500 bin ton arasında. Bu ithalata dayalı ham maddenin kolay ulaşılabilir olması, kolay bir şekilde elimizin altında olma-

sı ve en önemlisi bakırın stratejik maden statüsüne alınması için de ihracatçıları birliği olarak çalışmalar yürütüyoruz. Girişimlerimizi Cumhurbaşkanlığı, bakanlıklar ve tüm kurumlarımız nezdinde sürdürüyoruz. Bu girişimlerin sonucunda bu metale daha kolay ulaşılabilmesini ve en önemlisi de Londra Metal Borsası'na kote lojistik merkezlerin Türkiye'de açılmasını amaçlıyoruz. Artık son düzluğe geldiğimize inanıyoruz." diye konuştu.